

Хворост О.П.¹, Рудник А.М.², Скребцова К.С.¹

¹*Національний фармацевтичний університет, м.Харків, Україна*

²*Запорізький медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна*

Перспективи розширення асортименту лікарських засобів на основі пантів

cnc@nuph.edu.ua

Вступ. Історія застосування у медицині молодих рогів (пантів) оленів (плямистого та благородного – маралу та ізюбря) має більш ніж 2000 років. Панти утворюються після втрати старих рогів навесні, це рання стадія росту рогів, що характеризується значною наповненістю кров'ю та неороговілим станом, іноді їх називають «роговим оксамитом». Роги відновлюються щорічно, заготівля пов'язана із значною обережністю та гуманністю. Панти багаті на колаген, глюкозамінглікани та глікопротеїни. Популярність застосування засобів на їх основі зумовлено ефективністю діючих речовин при перевтомі, нервовому виснаженні, гострих та хронічних стресах, астенії, анемії, зниженні імунітету, гіпотонії, сексуальних розладах. При цьому спостерігається загальне омолодження організму, покращуються процеси регенерації, підвищується загальний тонус організму, нормалізується робота ЦНС, покращується працездатність, адаптивність до важких кліматичних та несприятливих екологічних умов, тощо.

Мета. Проаналізувати асортимент лікарської сировини, лікарських засобів з пантів на фармацевтичному ринку України.

Матеріали та методи. Контент-аналіз доступних джерел інформації та торговельних платформ.

Результати. На вітчизняному фармацевтичному ринку присутні спиртові витяги з пантів під різними торговими назвами: тонізуючий засіб (Код АТХ A13A) пантокрин (виробник ПП Сільське господарство України, 1:10, 40 % етанол), пантокрин (виробник Тернофарм, Україна, 1:6,58, 52 % етанол), пантокрин Пантея (виробник Евалар, Україна), еліксир Панто *Provite* (виробник Віковий Схід, Китай), настойка панти марала (виробник Магнолія, Україна),

Еліксир женьшеню з пантами та кров'ю плямистого оленя *Deer Heart Blood* (без цукру) (Китай), Еліксир Шеннонг з женьшенем та витягом із пантів молодих оленів (пантокрином) (виробник Віковий Схід, Китай), комбінований *Dragon Herbs* Рог оленя (Китай). Є дієтичні добавки: таблетки Пантогор з витягами пантів, трави хвоща та цитрусових (виробник ДанікаФарм, Україна), імуностимулювальні таблетки із пант оленя *Antler extract* і кордицепса (виробник Віковий Схід, Китай), таблетки *Planetary Herbals, Full Spectrum*, панти оленя (виробник *Planetary Herbals*, США), препарат чоловічої молодості з рогів оленя, устриці та женьшеню (Китай), Панторал, Панторал Екстра+ (Україна), пілюлі для потенції та від передчасної еякуляції Панти оленя (виробник *Hongkong biotechnology*, Китай), пілюлі для чоловічої потенції з женьшеню, пантів і оленього пенісу (Китай), комбіновані краплі для потенції Пантоген (Україна?). Також є капсули з порошком пантів Цигапант форте (виробник Еліт Фарм, Україна) імуномодельюючої, антиоксидантної та адаптогенної дії, капсули м'які з витягами з трепанга та пантів оленя (виробник Віковий Схід, Китай), капсули-кульки Золотий Олень (Китай). Витяги з пантів входять до кремів Пантагор (Австралія) від болей у суглобах та кістках, гелю Пантагор для суглобів від виробника (виробник Фарма, Канада), гелю «Pantogor D3» (виробник Фарма, Канада), Пантофлекс для суглобів (виробник Індія); крему-бальзаму Артропант для спини та суглобів (виробник Цілюще джерело, Україна), крему Артокс від суглобів (Нутрицевтик, Україна). На ринку присутні спреї: *Bucked Up* (США) на основі пантів для підвищення фізичної активності після тренувань; *Bucked Up* із екстрактом оксамиту з пантів оленя для покращення стану шкіри, волосся, нігтів жінок; *Longevityrol* - антивіковий проти старіння з екстрактом оленьчих рогів і факторами росту (виробник *Earth's Bounty* (США), також пропонують зелений чай з пантами марала (виробник Чанбайшань, Китай).

Висновки. Отримані результати показали перспективність розробки нових вітчизняних комплексних та комбінованих лікарських засобів, до складу яких входять БАР пантів.